

Remissvar

Finansdepartementet
Finansmarknadsavdelningen
fi.remissvar@regeringskansliet.se

Finansinspektionen
Box 7821
103 97 Stockholm
Tel +46 8 408 980 00
finansinspektionen@fi.se
www.fi.se

2022-05-09

FI dnr 22-4286
(Anges alltid vid svar)

Promemorian Ett stärkt skydd mot bedrägerier vid betalningar online

Ert dnr: Fi2022/00489

Sammanfattning

Finansinspektionen (FI) tillstyrker förslaget att krav på stark kundautentisering införs vid betalningar online med faktura där en annan part än säljaren tillhandahåller krediten. FI anser dock att bestämmelsens tillämpningsområde bör tydliggöras i författningstexten.

FI tillstyrker vidare förslaget att den näringsrättsliga tillsynen över att konsumentkreditinstituten följer konsumentkreditlagen flyttas från Konsumentverket till Finansinspektionen. Det utvidgade ansvarsområdet förutsätter dock att ökade resurser tillförs FI.

Bedrägerier vid betalningar online (avsnitt 3)

FI tillstyrker förslaget att krav på säker kundautentisering införs vid betalningar online med faktura där en annan part än säljaren tillhandahåller krediten. En sådan ordning bidrar på ett effektivt sätt till att minska förekomsten av bedrägerier i samband med köp online vilket reducerar risken för att enskilda drabbas. Samtidigt ökar det förtroendet för handel online på ett allmänt plan. FI har dock synpunkter på hur regleringen bör utformas.

Det framgår av 1 kap. 3 § lagen (2010:751) om betaltjänster vilka institutstyper som räknas som betaltjänstleverantörer. En förutsättning är att dessa tillhandahåller en eller flera av de betaltjänster som finns definierade i 1 kap. 2 §. Enligt 5b kap. 4 a § i förslaget ska stark kundautentisering tillämpas både av betaltjänstleverantörer och företag som har tillstånd enligt lagen (2014:275) om viss verksamhet med konsumentkrediter. Därmed tycks enligt lagtexten vissa aktörer som tillhandahåller betalning med faktura i e-handeln inte omfattas. Det förekommer exempelvis på den svenska marknaden kreditmarknadsbolag som inte tillhandahåller betaltjänster men som erbjuder handlare en teknisk plattform och fakturabetalning. Övriga betalalternativ på dessa företags plattformar erbjuds av andra företag.

Av författningskommentaren till paragrafen framgår dock i fjärde stycket att med en betaltjänstleverantör avses *samtliga som har rätt att tillhandahålla betaltjänster* i Sverige, t.ex. ett kreditinstitut eller ett betalningsinstitut. Detta bedömer FI innebära att alla berörda företag är avsedda att omfattas av regleringen, även till exempel nämnda kreditmarknadsbolag som inte tillhandahåller betaltjänster. FI anser att bestämmelsens tillämpningsområde bör tydliggöras i författningstexten då nuvarande skrivning ter sig oklar i förhållande till vad som anges i kommentaren.

Europeiska bankmyndigheten, EBA, har publicerat ett frågor och svar-uttrande (Q&A) av Europeiska kommissionen, 2019_4484, om betaltjänst-direktivets tillämpningsområde vid fakturaköp online. Svaret avser situationen när det föreligger ett trepartsförhållande mellan en handlare, en betalare och en fakturautställare där fakturautställaren står kreditrisken. Kommissionen bedömer kortfattat att stark kundautentisering då ska tillämpas eftersom tjänsten som erbjuds betalaren är att räkna som en betaltjänst enligt artikel 4.3 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2015/2366/EU¹ (PSD2) med hänvisning till punkt 4 i bilaga 1 till direktivet. I svensk lagstiftning skulle detta innebära att den beskrivna fakturalösningen där utställaren av fakturan står kreditrisken är att räkna som en betaltjänst enligt 1 kap. 2 § 4 lagen om betaltjänster.

¹ Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2015/2366 av den 25 november 2015 om betaltjänster på den inre marknaden, om ändring av direktiven 2002/65/EG, 2009/110/EG och 2013/36/EU samt förordning (EU) nr 1093/2010 och om upphävande av direktiv 2007/64/EG.

Denna tolkning skulle kunna tala för att ytterligare nationell reglering inte är nödvändig för att krav på stark kundautentisering ska gälla vid betalningar online med faktura i trepartsförhållanden. FI anser dock att det bör beaktas att EBA:s frågor och svar endast är vägledande och att det kan finnas aktörer på marknaden som inte uppmärksammar att de publicerats. FI menar att det skulle leda till minskad osäkerhet och främja tillsynen om det framgår av lagtexten att denna kategori betalningar omfattas av kraven på stark kundautentisering. FI anser därför att regeringen bör gå vidare med nationell lagstiftning oavsett att EBA publicerat svaret.

Tillsynen över konsumentkreditinstitut (avsnitt 4)

FI tillstyrker förslaget att den näringsrättsliga tillsynen över konsumentkreditinstitut följer konsumentkreditlagen ska flyttas från Konsumentverket till FI. FI instämmer i bedömningen att förslaget innebär en mer logisk ordning än att två olika myndigheter bedriver näringsrättslig tillsyn över samma institut. Nuvarande reglering riskerar leda till otydlighet och visst dubbelarbete, även om FI och Konsumentverket upparbetat ett bra samarbete. Det finns även fördelar med en samlad tillsyn över kreditprovningarna hos alla de företagstyper som har tillstånd hos FI.

Konsekvensanalys (avsnitt 6)

Effekter för företagen

Det bör framgå av konsekvensanalysen att de sanktioner som konsumentkreditinstituten kan bli föremål för kommer att ändras när ansvaret för tillsynen i enlighet med förslaget övergår till FI. I reglerna i 57–59 §§ konsumentkreditlagen (2010:1846) anges vilka sanktioner Konsumentverket kan besluta om ifall att ett konsumentkreditinstitut inte följer bestämmelsen i 12 § om kreditprovningar. För FI framgår möjliga ingripanden och sanktioner av 20, 20b–23, 25, 26, 26b och 27 §§ lagen (2014:275) om viss verksamhet med konsumentkrediter.

Effekter för förvaltningsmyndigheter

Avseende förslaget om en ändrad ordning för tillsynen över konsumentkreditinstitut delar inte FI bedömningen i promemorian att detta inte skulle medföra några merkostnader för myndigheten. FI:s tillsyn är riskbaserad. FI får med förslaget tillsynsansvar över kreditprovningarna och efterlevnaden av god kreditgivningssed hos en institutsform som tar förhållandevis höga räntor och som ofta riktar sig till konsumenter med sämre ekonomiska förutsättningar. FI:s analyser visar att konsumenter som tar lån från ett

konsumentkreditinstitut har en betydligt högre sannolikhet att få betalningsproblem. Konsumentkreditinstituts kreditprövningar kommer generellt att innebära en hög risk för konsumentskyddet och därmed kommer dessa institut att leda till behov av aktiv och resurskrävande tillsyn. Det rör sig om cirka 50 företag. FI är mot denna bakgrund av uppfattningen att en förutsättning för att flytta den näringsrättsliga tillsynen över konsumentkreditinstitut enligt förslaget är att FI tillförs resurser. Resursbehovet uppskattas till fem årsarbetskrafter. Att flytta tillsynsansvaret enligt förslaget utan ett resurstillskott skulle leda till att FI måste nedprioritera tillsynen på andra områden.

FINANSINSPEKTIONEN

Erik Thedéen
Generaldirektör

Anders Dölling
Rådgivare

I detta ärende har generaldirektören Erik Thedéen beslutat. Rådgivaren Anders Dölling har varit föredragande. I den slutliga handläggningen har också seniora juristen Katarina Vernersson deltagit.

Kopia till fi.fma.b@regeringskansliet.se